

[Ib Thyregod.]

deling af kommissionen, overførsel af håndskrifter dels fra stiftelsen, dels fra det kongelige bibliotek. Lovforslaget blev fremsat den 27. april 1961, og den daværende regering forlangte, at det skulle gennemføres i den korte tid, der var tilbage af folketingssamlingen. Efter min opfattelse har den daværende regering handlet i strid med de principper, der hidtil har været anvendt, og har anvendt en meget uheldig fremgangsmåde. Man forhandlede ikke med universitetet, inden man fremsatte lovforslaget; man sendte lovforslaget til universitetet umiddelbart før fremsættelsen i folketinget, men nogen forhandling var der ikke tale om. Man forhandlede ej heller med stiftelsen om spørgsmålet, men førte derimod forhandlinger med Island, forhandlinger, som ikke blev omtalt i det udenrigspolitiske nævn, med andre ord hemmelige forhandlinger. Der er vel næppe indgået nogen aftale, men man modtog i hvert fald en tak fra islandske side.

Stillingen i 1961 var altså, at den daværende regering forlangte lovforslaget gennemført — og i folketingsudvalget præciserede man: uden mindste ændring — og uden tid til saglig forhandling. Jeg vil gerne blot som et eksempel nævne, at man fra oppositionens side ønskede en udtalelse fra de juridiske fakulteter om ekspropriations-spørgsmålet, men at der simpelt hen ikke var tid for det ene fakultet, fakultetet i Århus, til at give en sådan udtalelse; der måtte gives en foreløbig udtalelse, som ikke senere blev suppleret op.

Når 61 medlemmer af det daværende folketing, hvoraf nogle havde stemt for lovforslaget, gik ind for en udskydelse af lovens stadfæstelse under henvisning til grundlovens bestemmelser om ekspropriation, var det efter min opfattelse først og fremmest som protest mod den fremgangsmåde, der her blev anvendt, og som protest imod, at der ikke var ført nogen som helst form for forhandling med dem, som havde ejendomsretten til håndskrifterne. Det, man ønskede, var, at der i mellemtiden skulle føres sådanne forhandlinger med universitetet og kommissionen, men så vidt vi ved, er sådanne forhandlinger ikke blevet ført. Det mener jeg må beklages, og jeg mener, det må være naturligt, at man i

det kommende folketingsudvalg tager dette spørgsmål op. Det er i og for sig mærkeligt, at man ikke har forsøgt at samarbejde og at få en forhandling med disse videnskabsmænd, eftersom kommissionen jo i alle de tidligere tilfælde, jeg har omtalt, er gået ind for de udleveringer, man har søgt gennemført, og endvidere har den daværende formand for kommissionen, professor Brøndum-Nielsen, selv i sin tid i betænkningen givet udtryk for ønsket om en vis gave.

Det er uheldigt, at man også tilsidesætter sagkundskaben derigennem, at man f. eks. lod andre udarbejde en fortegnelse over de håndskrifter, som skulle udleveres, en liste, som var fortrolig for folketingsudvalget, og som kommissionen derfor end ikke kender.

Det, man efter min opfattelse må drøfte i folketingsudvalget, er for det første selve lovforslagets kriterium. Det er blevet karakteriseret fra forskellig side, og jeg kan her citere af, hvad Københavns universitet har sagt om spørgsmålet den 1. maj 1961 i en skrivelse, der er optrykt som bilag 2 til folketingsudvalgets betænkning (Folketings-tidende 1960-61, tillæg B. sp. 1028). Det siges her:

„Universitetet anser det imidlertid for sin pligt at understrege ikke blot, at den nærmeste sagkundskab har udtalt sig imod en udlevering af den største del af samlingen, men også, at sagen — efter i årtier at have været genstand for diskussion — nu føres frem på en sådan måde, at der kun levnes nogle få dage til at overveje et forslag, som er videregående end noget af de tidligere diskuterede, rent bortset fra at dets indhold på mange punkter er ganske uafklaret. Det må således anses for en alvorlig mangel ved lovforslaget, at den nærmere afgrænsning af, hvilke håndskriftgrupper der skal omfattes af udleveringen, gøres afhængig af en efterfølgende fortolkning af visse vagt udformede udtryk i det fremsatte forslag.“

Der er dernæst spørgsmålet om de såkaldte skindbøger, som i og for sig ikke specielt vedrører islandske forhold, og som findes på det kgl. bibliotek — jeg tænker på Codex regius af Den ældre Edda og Flatøbogen, som dels må siges at være fællesnordiske, dels omhandler specielt grønlandske og også norske forhold; det er også